

תגמולים למשרתים במילואים

המוסד לביטוח הלאומי משלם תגמולי מילואים לכל מי שנקרא לשירות מילואים על-פי חוק שירות הביטחון ולמי שנקרא לאימון על פי חוק שירות עבודה לשעת חירום. המוסד משלם גם הענקות לנערים עובדים עד גיל 18 שנעדרו מעבודתם עקב השתתפותם בחינוך הקדם צבאי (בתנאי שהשתתפו בו יומיים רצופים לפחות ושעבדו 30 ימי עבודה לפחות בשלושת החודשים שקדמו לפעילות).

הביטוח הלאומי רשאי, לאחר התייעצות עם הוועדה הציבורית לעניין שירות מילואים, לתת הענקות לפיתוח שירותי רווחה למשרתים במילואים ולבני משפחותיהם.

השתתפות במיזם סל הרווחה

המוסד משתתף במיזם **סל הרווחה** של צה"ל, שנועד להגביר את הלכידות החברתית וליצור הזדהות ואהדה כלפי המשרתים במילואים. במסגרת המיזם, המופעל בידי כוח אדם בצה"ל (אכ"א פרט), מתקיימים פעילויות נופש, ערבי יחידה, ערבי הוקרה ופעילויות גיבוש נוספות. סך ההענקות לא יעלה על 0.5% מאומדן הסכום השנתי הכולל של תגמולי המילואים המשולמים לפי החוק, והתקציב כולו לענף זה ממומן בידי משרד האוצר במסגרת תקציב הביטחון. המוסד משתתף במיזם משנת 1999. בשנת 2014 הועברו 6.5 מיליון ש"ח לכל אחת מהשנים 2014-2016. ב-2017 הועברו 5.5 מיליון ש"ח, ב-2018 – 6 מיליון ש"ח וב-2019 כ-6.1 מיליון ש"ח. ב-2020 היקף ההוצאה עמד על 5.18 מיליון ש"ח.

תשלום מקדמות בזמן חירום

בזמני חירום אגף המילואים בביטוח הלאומי פועל בשיתוף עם צה"ל ומערכת הביטחון כדי לשלם מקדמות על חשבון תגמולי המילואים לכל המעסיקים שעובדיהם גויסו למילואים ולכל המשרתים הלא-שכירים: עצמאים, סטודנטים מובטלים ועוד. כך למשל ב-2014, במבצע **צוק איתן**, כ-78% מן המגויסים היו שכירים שמעסיקיהם קיבלו מקדמות בסכום כולל של כ-184 מיליון ש"ח, וכ-22% היו לא-שכירים, שקיבלו מקדמה אישית בסכום כולל של כ-44 מיליון ש"ח.

שיעור התגמול והיקף התשלומים

שיעור התגמול היומי נקבע על-פי השכר ברוטו (החייב בדמי ביטוח) של העובד בשלושת החודשים שקדמו ל-1 בחודש שבו חל השירות מחולק ב-90 ימים. לצורך החישוב מובאים בחשבון גם תגמולי מילואים, דמי אבטלה, דמי פגיעה בעבודה ודמי לידה. סכום המינימום לתשלום – 68% מהסכום הבסיסי מחולק ב-30 (בינואר 2020 : 199.56 ש"ח ליום, 5,987 ש"ח לחודש), והמקסימום – 5 פעמים הסכום הבסיסי מחולק ב-30 (בינואר 2020 : 1,467.33 ש"ח ליום, 44,020 ש"ח לחודש).

היקף התשלומים מושפע מאירועים ביטחוניים ולכן נתון לתנודות רבות (לוח 1). ב-2014, עקב מבצע צוק איתן, עלו התשלומים ריאלית ב-22.5% והגיעו לכ-1.4 מיליארד ש"ח, וב-2015 ירדו בכ-24%, לכמיליארד ש"ח. מ-2016 עלו התשלומים בהתמדה והגיעו לכ-1.2 מיליארד ש"ח ב-2018 (עלייה ריאלית של 7.5% לעומת 2017), וב-2019 ירדו לכ-1.17 מיליארד ש"ח (ירידה של 6%). גם בשנת 2020 המשיכה מגמת ירידה בעוד כ-10% לעומת 2019 והיקף התשלומים הגיע לכמיליארד ש"ח (לוח 1).

לוח 1: תשלומים למשרתים במילואים (אלפי ש"ח). 2020-2014

שנה	מחירים שוטפים	מחירי 2020	שינוי ריאלי (אחוזים)
2014	1,357,530	1,359,082	22.5
2015	1,021,479	1,029,156	-24.3
2016	1,118,126	1,132,702	10.1
2017	1,137,306	1,149,348	1.5
2018	1,232,404	1,235,486	7.5
2019	1,168,002	1,161,150	-6.0
2020	1,046,107	1,046,107	-9.9